

Ikdienas problēmas risina paši

Dienas vidū Ratniekos valda miers. Kāds izgājis pastaigā, kāds steidzīgi piebrauc pie mājas, kāds aizbrauc. Te ikdienā nav veikala, arī autoveikals nebrauc. Mazā bodīte tiek atvērta vien festivālu laikā.

Tāds pensionāru ciems

Anita Amoliņa Ratniekos dzīvo 62 gadus. Viņa saka: "Te jau tāds pensionāru ciems." Anitai vēl saglabājušās vēstules, uz kurām rakstīta adrese: Siguldas rajonā, Siguldas ciemā, Ratniekos. "Toreiz te bija Rīgas hipodroma palīgsaimniecība, pēc tam izveidoja sovhozu. Cik te daudz cilvēku dzīvoja! Visiem bija darbs gan tepat, gan veda uz citiem darbiem sovhozā. Tepat bija dārzi, privātās kūtiņas. Vienu laiku pa visiem kopā bija pat 28 govīs, katram bija cūkas, vistas. Visa dzīve noritēja te," atmiņās kavējas Anita. Viņa saimniecībā strādāja par šoferi, bija arī bērnu dārzā saimniecības daļas vadītāja.

Ilga Lazdiņa Ratniekos dzīvo no 1965.gada. Viņa smeļ, ka nav vietējā, kaut te aizvadīts viss darba mūžs. Ilga bija saimniece ēdnīcā.

Inga Glazova, kas arī Ratniekos dzīvo ilgu laiku, atceras: "Ēdnīca bija iecienīta. Ģimenes gāja ēst, arī ņēma ēdienu līdzi, daudzi brauca no Līgatnes." I.Glazova, kad atnāca uz Ratniekiem, strādāja bērnu dārzā, kas bija iekārtots turpat daudzdzīvokļu mājā. "Te dzīve klusa. Tiem, kuri var šiverēt, nav ne vainas. Vecākiem cilvēkiem grūti, tālu līdz centriem," saka Inga. Viņa strādā ražotnē trīs kilometrus no mājas, apsaimnieko arī savu zemi. Ratniekos dzīvo dēla ģimene, mazbērni.

"Agrāk arī pensionāri bija aktīvāki, brauca uz pasākumiem. Tagad vasarā satiekamies dārziņos. Sazināties, kad kaut kur jā-

■ KAIMIŅIENES. Māriete Balaja (no labās), Ilga Lazdiņa un Inga Glazova – katra ar savu dzīvesstāstu, nākotnes iecerēm un pārdomām.

tiek, varbūt kāds brauks, varēs aizvest," bilst I.Lazdiņa.

Labāk pa asfalu, ne grants ceļu

No Ratniekiem uz Augšlīgatni autobuss kursē reizi nedēļā. Skolas laikā var aizbraukt ar skolēnu autobusu, vasarā tas, protams, nekursē. Uz Siguldu var aizbraukt pa asfaltētu ceļu, lai tiktu līdz Augšlīgatnei, liels gabals jābrauc pa grants ceļu. Iedzīvotāji atzīst, ka iepirkties lielākoties brauc uz Siguldu. "Sapņot nevarēja, ka Ratniekos kādreiz būs asfaltēts ceļš. Lai kā greiders līdz-

na, grants ceļš ir grants ceļš, bez bedrēm un putekļiem neiztikt," saka Māriete Balaja, bet Inga Glazova papildina, ka daudzi, kam ir mašīna, brauc uz darbu Siguldā. "Ja ir transports, šodien ar darbu nav problēmu, protams, ja grib strādāt. Autobuss uz Siguldu nekursē. Tad līdz Nurmižiem četri kilometri jāiet kājām, tālāk var aizbraukt ar sabiedrisko transportu. Ir tādi, kuri iet kājām uz pieturu," pastāsta Inga. Satiktās kundzes piebilst, ka valstī nepareiza ir kārtība ar bezdarbnieku pabalstiem, jo tie nemudina strādāt, bet pieradina slinkot.

Līgatnietes pat neatceras, kad

UZZIŅAI

Līgatnes pagasta Ratniekos aprīlī bija deklarēti 64 iedzīvotāji, divi procenti no Līgatnes novada iedzīvotāju kopskaita. Ciems atrodas 15 kilometrus no Augšlīgatnes un 13 kilometrus no Siguldas. Te atrodas Latvijas Universitātes atpūtas un konferenču komplekss. Tā ieskaucas, te 60.gadu vidū tika uzceltas divas 12 un viena 18 dzīvokļu māja.

Novada attīstības stratēģijā līdz 2043.gadam ierakstīts, ka Ratnieki būs kultūras un aktīvās atpūtas centrs, kas attīstās esošajās robežās. Ciemā ieviešami nepieciešamākie publiskie pakalpojumi, attīstāma e-pakalpojumu pieejamība. Novadā prioritāri attīstāmās apdzīvotās vietas plānotas – Līgatnes pil-

sēta, Augšlīgatnes, Ķempju, Skaļupju un Ratnieku ciemi.

Gadsimtu gaitā tagadējā Ratnieku teritorija piederējusi Siguldas pilsmuižai, tad Nurmižu muižai. 1932. gada pavasarī tos iegādājās tekstiluzņēmuma "Rīgas audums" īpašnieks Roberts Hiršs, kurš izveidoja paraugsaimniecību, to aprīkoja pēc modernās lauksaimnieciskās ražošanas principiem. Viņš testamentā īpašuma tiesības uz Ratniekiem novēlēja Latvijas Universitātei.

Padomju laikā Ratnieki bija gan Siguldas, gan Cēsu rajonā, Vildogas ciema padomes, vēlāk Līgatnes pagasta teritorijā.

Latvijā Ratnieku vārds pazīstams ar mūzikas festivālu "Laba daba".

kādās darīšanās bijušas Cēsīs. "Mūsu domē jau arī neko nevar. Meita par visu samaksā internetā," noteic I.Lazdiņa.

Laukos pierasts izpalīdzēt

Ratnieku iedzīvotājas par ikdienas nesūdzu, jo pierasts problēmas atrisināt pašiem. "Te cits citu pazīst, ja nepieciešams, izpalīdz. Laukos tā pierasts. Ja kādam vajag uz Siguldu, kaimiņi aizvedīs," saka Inga un atceras, ka 90.gados tāda skolēnu autobusa nebija un vecāki kooperējās, bērnus uz skolu veda paši. Kaimiņi Ratnieku daudzdzīvokļu mājās sadzīvo labi, kopā rūpējas par pagalmiem. Inga pastāsta, ja kāds brīvāks, tas ziemā tīra sniegu, kopj mājas apkārtni.

"Tā te dzīvojam," nosaka A.Amoliņa, bet kaimiņienes ar smaidu piebilst: "Kur vēl mājas pagalmā notiek koncerti? Kad ir "Laba daba" un šovasar arī kantri mūzikas svētki, tad gan te ir cilvēku tūkstoši." Tas, protams, var patikt, var nepatikt, bet jau pierasts, ka pāris reizi gadā festivāli notiek. Seniores atklāj, ka pašas gan pat uz novada pasākumiem nedodas, kaut zina, ja būtu nepieciešams, pašvaldība nodrošinātu transportu.

Mūžā daudz reformu piedzīvots

Par to, ka Līgatnes novadu paredzēts iekļaut Cēsu novadā un atkal pašvaldība būs tik liela kā kādreizējais rajons, Ratnieku iedzīvotājas dzirdējušas televīzijā un radio. Kundzes pārspriež, kuram būtu par reformu jātāsta. Novada izdevumā vismaz bijusi kaut neliela informācija, viņas zina, ka būs aptauja, par to, kurā novadā gribētu dzīvot – Cēsu vai Siguldas. I.Lazdiņa atzīst, ka mūžā daudz reformu piedzīvots, ikreiz domāts, lai būtu labāk. "Nekas jau ikdienā nemainīsies, kārtot lietas braukšim, kur braucam. Ja kaut ko vajadzēs, brauks tur, kur ērtāk, tagad jau nav jādodas uz konkrētu vietu. Cēsu iestādes rindas ir mazākas nekā Siguldā," pārdomās dalās Inga.

Kaimiņienes vēl apspriež, ka Līgatne tomēr ir pieredzīgāka, kā kādreiz, Siguldai. Vispirms jau tā ir nesalīdzināmi tuvāk nekā Cēsīs. "Varbūt, ja būsim pie Siguldas, no Ratniekiem kursēs autobuss," piebilst M.Balaja. Arī dzirdēts, ka iecerēts atjaunot Nurmižu muižu, tad kaimiņos būs vēl viena vieta, kur tāpat kā uz Ratniekiem brauks cilvēki. "Labi, ka universitāte saņēma Ratniekus. Grūti pat iedomāties, ja te arī būtu notikusi privatizācija," nosaka I.Glazova. □

Labi, ka dzīve te atvedusi

ANDREJS CIMBALS Ratniekos dzīvo divus gadus, strādā turpat universitātes kompleksā.

"Man te patīk, tepat dzīvoju, te darbs," saka Andrejs. Jaunākais dēls Aleksandrs mācās Līgatnes vidusskolā, ar skolu apmierināts. Uz skolu un mājās atved skolēnu autobuss. Vecākais dēls vēl meklē savu ceļu dzīvē, arī dzīvo pie tēva.

"Man te nekā netrūkst. Klusa, mierīga vieta. Pie mājas ir dārziņš," teic Andrejs un pastāsta, ka gatavojas kārtot autovadītāja tiesības, jo iztikt bez mašīnas kļūst aizvien sarežģītāk. "Uz

Augšlīgatni var aizbraukt ar velosipēdu. Šķiet, tā ir tuvāk nekā Sigulda," saka Andrejs un pastāsta, ka iepirkties brauc gan uz Siguldu, gan Līgatni, parasti kopā ar kādu, kam ir mašīna. "Man visā dzīvē te, Ratniekos. Šodien ir tā - vai nu strādā, vai atpūties, visam laika neiznāk. Vasarā jau tepat daudz kas notiek," stāsta Andrejs.

Andrejs par to, ka Līgatnes novada administratīvais centrs varētu būt Cēsīs, ir pārsteigts. "Sigulda, to es saprotu, bet kur ir Cēsīs! Protams, visu var nokārtot internetā, bet ir reizes, kad ar domes darbinieku jāparunājas, kas konkrēts jānoskaidro. Man patīk runāt ar cilvēku, nevis sarakstīties," saka līgatnietis un pastāsta, ka savulaik dzīvojis pie Latvijas

■ TEPAT DZĪVO UN STRĀDĀ. Andrejs Cimbals Ratniekos pamazām iedzīvojas.

robežas Latgalē. "No mājas līdz Kārsavai bija desmit kilometri. Līdz tai bija vieglāk tikt nekā no Ratniekiem uz Siguldu vai Līgatni, kursēja autobuss. Kad pēdējoreiz biju Cēsīs, neatceros, jācer, ka nebūs uz turieni jābrauc kādas lietas kārtot," pārdomās dalās Andrejs Cimbals. □

Lappusi sagatavojusi
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds